

Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 1250-ҳадис

1250 - وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُؤْذِنًا: بِلَأْلَأْ وَابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ بِلَأْلَأَ يُؤَذِّنُ بِلَيْلٍ، فَكُلُوا وَاشْرُبُوا حَتَّىٰ يُؤَذِّنَ ابْنُ أُمِّ مَكْتُومٍ» قَالَ: وَمَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا إِلَّا أَنْ يَنْزِلَ هَذَا وَيَرْفَقَهُ هَذَا. مُتَّقِّعٌ عَلَيْهِ [خ 1918، م 1092/38]

1250. Ибн Умар розияллоҳу анхумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг икки муаззинлари бор эди: Билол билан кўзи ожиз Ибн Умму Мактум. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Билол аzonни тунда айтади, Ибн Умму Мактум аzon айтмагунча еб-ичаверинглар», дедилар.

Иккисининг ораси униси (Каъбанинг устидан аzon айтиб) тушиб, буниси чиққунча бўларди, холос».

Муттафақун алайҳ.

Шарҳ: Бу Рамазон учун одамларни сахарликка уйғотиш ва уларга сахарлик вақтини билдириш мақсадида икки марта аzonни йўлга қўйилгани ҳақида айтилган гап. Ҳазрати Билол тунда одамларни уйғотиш учун аzon айтар эдилар. Ўша азондан кейин сахарликни давом эттириш мумкин эди.

Абдуллоҳ ибн Умму Мактум розияллоҳу анҳу эса бомдод намози учун тонг отганда аzon айтар эдилар. Албатта, бу вақтда сахарлик қилиб бўлмайди.

Ушбу ҳадисдан олинадиган фойдалар:

1. Одамларни уйғотиш ва шунга ўхшаш мақсадда тонгдан олдин ҳам аzon

айтиш жоизлиги.

2. Бомдод азонидан кейин сахарликни тўхтатиш кераклиги.
3. Вақтни айтиб берадиган одам бўлса, кўзи ожиз киши ҳам аzon айтиши мумкинлиги.

Ушбу ҳадисларни далил қилиб кўпчилик имомлар бир масjidда иккита муазzin бўлиши керак, деганлар. Ҳанафийлар эса эҳтиёжига қараб, битта ҳам, кўп ҳам бўлаверади, дейишган.

Манба: hadis.islom.uz

